

T á j é k o z t a t ó

az Országos Atomenergia Bizottság **ujjászervezéséről**
és célkitűzéseiről.

Az Országos Atomenergia Bizottságot /: OAB :/ a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1957. IX. 28.-án kelt határozata szervezte újjá.

A határozat értelmében a Minisztertanács a Bizottság elnökévé: Apró Antalt, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökhelyettesét,

alelnökévé: Kiss Árpádot, az Országos Tervhivatal elnökét Jánossy Lajost, a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatóját,

titkárává: Kökény Mihályt,

tagjaivá: Bakonyi Sebestyén Endrét, a kohó- és gépipari miniszter első helyettesét,

Bognár Géza akademikust,

Bozóky László, kandidátus, a Központi Fizikai Kutató Intézet osztályvezetőjét

Csenterics Sándor nehézipari miniszterhelyettesét, Földvári Aladárt, a Debreceni Műszaki Egyetem tanárát,

Lóvai András, kandidátust, a Műszaki Egyetem Hőerőmű ranszékvezetőjét,

Náray Zsoltot, a Központi Fizikai Kutató Intézet osztályvezető-helyettesét,

Pál Lénárdot, a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgató helyettesét,

Straub Brunó, akademikust,

Szalay Sándor, akademikust, a Debreceni Fizikai Kutató Intézet igazgatóját,

Szekér Gyula, nehézipari miniszterhelyettesét,

Szigeti Józsefet, a művelődésügyi miniszter helyettesét

nevezte ki.

Az Országos Atomenergia Bizottság mellett a következő szakbizottságok működnek:

Műszer és Reaktortechnikai Berendezések Szakbizottsága
/: Elnöke: Kolos Richárd miniszterhelyettes :/

Rádióaktív izotópok szakbizottsága
/: Elnöke: Straub F. Brunó akadémikus :/

Nyersanyag Szakbizottság
/: Elnöke: Székér Gyula miniszterhelyettes :/

Alkalmazott és Alap kutatások Szakbizottsága:
/: Elnöke: Pál Lénárd, a fizikai tudományok
kandidátusa :/

Atomerőművi Szakbizottság
/: Elnöke: Lévai András egyetemi tanár, a műszaki tudományok
kandidátusa :/

Oktatási Szakbizottság
/: Elnöke: Szigeti József, a művelődésügyi miniszter
helyettese :/

Egészségügyi Szakbizottság
/: Elnöke: dr. Bozóky Eászló kandidátus

A Szakbizottságok megalakulása után megtartott üléseiken felmérve az akkori helyzetet, kialakították azokat a célkitűzéseket, amelyek szerint a jövőben a munkát folytatni kell.

Ezek rövid összefoglalása a következő:

Energetika:

Mivel Magyarország feltárt hagyományos energiahordozó készletei az európai országok többségéhez képest jelentősen alacsonyabbak, több szerv kezdeményezésére tanulmányok készültek a perspektivikus energiahelyzet megítélésére. Ezeknek a tanulmányoknak, valamint különféle pénzügyi, közgazdasági és műszaki megfontolásoknak alapján az a vázlatos terv alakult ki, hogy Magyarországon kívánatos volna 1970-ben az összes termelt villamosenergia 20-25 %-át atomerőművekben fejleszteni. Ezen atomerőművek üzemeltetéséhez szükséges uránmennyiség a Magyarországon kitermelt uránércből annak idején rendelkezésre áll. Az első atomerőművet 150 MW teljesítőképességgel célszerű az 1964-65-ös években üzembehelyezni. Tekintettel arra, hogy az atomerőmű építési program megvalósításához Magyarországnak nincs elegendő tervezési,

szerkesztési és gyártási tapasztalata, nagymértékben segítségre szorulunk, amit elsősorban a Szovjetuniótól kaphatunk meg. A kooperációval kapcsolatos kérdések megtárgyalására a közeljövőben kormánydelegáció utazik Moszkvába.

Műszergyártás :

Megállapodás történt, hogy az OAB Műszer-Szakbizottsága a jövőben a teljes termelési számok teljesítésével, valamint a fejlesztési és minőségi kérdésekkel foglalkozik. Ezen tevékenységével hozzájárul ahhoz, hogy a hazai és export műszerszükséglet kellő színvonalon kielégítést nyerjen. A közeljövőben felméri a teljes hazai és exportszükségletet és 3-éves keretszámokat állapítanak meg, hogy biztosítsák a szériagyártáson keresztül a gazdaságosságot. Az Országos Mérésügyi Hivatal funkciói közé felveszi a nukleáris műszerek hiteltesítését. Az összes általunk gyártott műszerféléseket és laboratóriumi alkatrészeket tartalmazó műszerkatalógust állítanak össze. Ez további tárgyalások alapja lehet a Műszaki Együtműködési Bizottságon keresztül. Megszervezik a karbantartási, szerviz- és vevőszolgálatot. A KGM felül fogja vizsgálni az alkatrészarak kedvezőbbé tételének lehetőségét. Intézkedés történik Magyarországon eddig nem gyártott, lényeges új alkatrészek gyártására /: elektronsokszorozó, deatron-csővek stb./.

Oktatás :

Az atomenergia felhasználásához és az ezzel kapcsolatos kutató munkához szükséges szakemberképzés irányvonalait az Oktatási Szakbizottság a következőkben állapította meg :

Az egyetemeken egyelőre külön fakultást szervezni nem szükséges, csupán mérsékelt specializálást kell lehetővé tenni kb. a VII. - VIII. félévtől kezdve. Gondoskodni kell a fizikusok képzés területén az atomfizika, a kémikus-képzés terén a magkémia oktatásának megerősítéséről, továbbá arról, hogy a kalorikus és villamos mérnökök képzésében alapismeretként atomfizika és ezenkívül speciális szaktantárgyak kapjanak helyet. Az egyetemeken odig is folyó speciális kollégiumok és egyéb szervek /I Mérnök Továbbképző Intézet, METESZ :/ által szervezett speciális tanfolyamok természetesen tovább folynak. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem, a Budapesti Műszaki Egyetem, a Veszprémi Nehézipari Műszaki Egyetem * /illetékes tanszékei különböző fejlesztési munkára az idén 4.2 millió forint beruházási keretet kapnak. Intézkedés történik a népi demokratikus országokból oktatási anyagok

* / és a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem

beszerzésére.

Izotópalkalmazás és egészségvédelem.

Ezekon a területeken a munka folyamatossága egészen kis zökkenőktől eltekintve, végig biztosítva volt. Az izotópok alkalmazása tovább fejlődött, csupán az ipari alkalmazás mutat bizonyos lemaradást. Ennek kiküszöbölésére az Izotópalkalmazási Szakbizottság mellett egy Ipari Alkalmazási Bizottságot létesítettek. A hazai kísérleti atomreaktor által termelt izotópok elosztásának megszervezésére megtörténtek az előkészületek.

Kutatás :

Az OAB Alapvető és Alkalmazott Kutatások Szakbizottsága feladata, hogy az ország különböző kutatóintézeteiben - beleértve az ipari kutató intézeteket is - folyó és erre a szakterületre eső kutatásokról tiszta képet nyerjen és erről a Kormányt az Országos Atomenergia Bizottságon keresztül informálja. A Szakbizottságba a Magyar Tudományos Akadémia a különböző érintett osztályokról akadémikusokat delegált és így az OAB és a MTA kapcsolata szervezetiileg elsősorban ezen a szakbizottságon keresztül valósul meg. Feltehető, hogy a szakbizottság értékes munkát tud végezni, mivel az eddig tapasztalatok azt mutatják, hogy különböző ipari kutató intézetekben folynak olyan kutatások, amelyek az atomenergia békés felhasználásával kapcsolatban állnak és amelyekről eddig illetékes szerveknek nem volt tudomásuk. A helyzet tisztázása céljából a Szakbizottság az OAB Titkárságán keresztül az illetékes intézeteknek /: beleértve az ipari kutatóintézeteket is / kérdőívet küldött ki.

Budapest, 1958. február 28.